

از لابلای یادداشت‌ها و نیشته‌های روزمره ام

خروج فاجعه آمیز و فراخواندن شتابزده نظامیان امریکایی از افغانستان آیا علل و عوامل درگیری‌های مسلحانه در کشور ما از میان برداشته شده است؟ چگونگی پایه‌گیری امنیت دایمی و استقرار صلح همیشگی در میهن ما

خطرات اشتباه محاسباتی و ضرورت برقراری توازن راهبردی
نوشتن سناریوی جدید بمنظور انتخاب مسیر تکاملی مثبت
ایالات متحده و تکوین حوادث تحقیر آمیز
ریشه‌یابی تحرکات کنونی در کشور

یکی از علت‌های اصلی جنگ‌های طولانی مدت و عقب ماندگی کشور عزیز ما افغانستان در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، ناکامی در ایجاد، حفظ و تداوم روند صلح آمیز و قانونمند دولت سازی و انتقال قدرت سیاسی میباشد. خشونت و قانون گریزی بستر اصلی و عادت جابجایی حاکمان و دولتمردان بوده است. با وجود داشتن سابقه دراز مدت در ایجاد دولت مدرن، هنوز پروسه دولت سازی و تحکیم پروسه دولت سازی و تحکیم پایه‌های مشروع و مقتدر دولت، منظم و عادی نشده است. سقوط پی اندر پی دولت‌ها بویژه در دهه‌های پسین، نه تنها سبب بیثباتی نهاد دولت شده، بلکه عامل سایر نابسامانیها و نا امنی‌ها نیز بوده است. موفقیت افغانستان در انتقال مسالمت آمیز و قانونمند باید جستجو گردد. دردموکراسی، این فرض بنیادی مقبول افتاده است که شهروندان کشور، خود باید سرنوشت خویش را تعیین نمایند و رضایت شهروندان در تبعیت از دستگاه حاکمه، از متغیرها و عناصر اساسی در فلسفه سیاسی دموکراسی بشمار می‌رود. راه کشف مشروعیت حکومت در یک فلسفه سیاسی و نظام دموکراتیک، رضایت و مقبولیت عمومیست. تعیین سرنوشت در یک جامعه سیاسی که از افرادی با سلیق متفاوت و تمایلات گوناگون تشکیل شده است، از طریق برگزاری انتخابات آزاد، شفاف و عادلانه ممکن می‌گردد و جزاین، راهی بمنظور ابراز اراده و نشان دادن رضایت یا عدم رضایت از دستگاه حاکمه و دولتمردان اصلن موجود نمیباشد. شرایط دیگری نیز وجود دارد که یک دولت بر یک واحد سیاسی دیگر قدرت دارد. قلمرو و وابسته، خود نمونه‌ای از این موارد است. جایی که منطقه‌ای دارای سیستم سیاسی خاص خود و غالبین خود گردانی داخلی است، اما حاکمیت کلی ندارد. در یک نوع ارتباط آزاد، برخی از کشورهای حاکم، برخی از قدرت را به سایر کشورها واگذار میکنند که اغلبین از نظر امور خارجی و دفاعی می‌باشد.

برخی از سیاستمداران و حتا بسیاری از شهروندان امریکایی در داخل ایالات متحده چنین می‌پندارند که موجودیت جو بایدن در کاخ سپید، برای آن کشور خطرناک محسوب می‌گردد. چه، در کنار سایر مسایل و موضوعات مطرح، نامبرده با وجود هشدارهای کارشناسان نظامی، تصمیم به فراخواندن نظامیان کشورش از افغانستان اتخاذ نموده و آنرا بگونه‌ای در منصفه تطبیق قرار داد. میتوان حدس زد که چنین اقدام بایدن سبب ایجاد چه آسیب‌ها و زیان‌هایی خواهد گردید. یک سال پس از فروپاشی حاکمیت سیاسی در کابل که در کنار عوامل دیگر، از جمله یکی هم تحت فشار "طالب"ها بوقوع پیوست، ارزیابی مجدد روند تصمیم‌گیری بایدن در مورد فراخواندن باعجله نظامیان کشورش از سرزمین و اراضی متعلق با افغانستان، قابل دقت بوده و مسأله یادشده بازگویی شواهدی می‌باشد که عملن نشان‌دهنده اقدام یکجانبه بایدن پنداشته میشود که در نوع خود، بمثابه دومین اقدام اداره و اشتگتن در دوره ریاست جمهوری جیمی کارتر در مورد نجات دیپلومات‌های امریکایی در زمان گروگان‌گیری در ایران محسوب میگردد. اقدامات و عملکردهای بایدن بویژه در کشور عزیز ما افغانستان، برخلاف میل رهبران کنگره، کارشناسا

نظامی، محققان اطلاعاتی، مقامات مسؤل کابینه وحتا مخالف نزدیکترین و با اعتبارترین مشاورانش سیر نمود. در نتیجه، چنین اقدامی سبب گردید تا هم افغانستان و هم ایالات متحده، آسیب هایی را متقبل گردند. بایدن، کشور عزیز ما افغانستان را در یک بشقاب نقره بی و دودسته به "طالب" ها پیشکش نموده و در نتیجه، شهروندان کشور را به درد، رنج و عذاب و فقر گسترده محکوم نموده که با انجام عملکرد اینچینی، بوجه جهانی ایالات متحده در عرصه بین المللی لطمه و زیان های باورناکردنی وارد نموده و اجازه داد تا یکبار دیگر، افغانستان به کانون تروریزم مبدل گردد. زیرا مورد پسین درباره چگونگی قتل ایمن اطوهری رهبر "القاعده" در کابل، توسط هوأ پیمای بدون سرنشین امریکایی را می توان بمثابة شاهد مدعی فوق محسوب نمود.

بایدن تمایل دارد تا بگونه منحصر بفردی و صرفن بر بنیاد خواست و اراده خویش بانجام عملکردهایش در داخل ایالات متحده مبادرت ورزد. اگر چنین تصور گردد که نامبرده در صورت بدست آوردن اداره کانگرس در انتخابات میان دوره بی کشورش توسط دموکراتها، رئیس جمهور بایدن بگونه مستقل تری عمل خواهد نمود که وضعیت اینچینی، اسباب اضطراب بیشتری را فراهم خواهد نمود.

اما بیشتر از نیمی از شهروندان امریکایی در مورد وضعیت و حالت ذهنی بایدن ناراحت بوده و چنین می پندارند که پس از نخستین دور ریاست جمهوری باید کنار رود. برخی ها هم چنین می پندارند که چنین اقدامی (کنار رفتن از پست ریاست جمهوری)، همین اکنون باید از قوه بفعل مبدل گردد.

قابل یاددهانی پنداشته می شود کاصل مبتکرانه اندازی مسأله فراخواندن نظامیان امریکایی از کشور ما شخص دونالد ترامپ محسوب می گردد. دقیقن، در امتداد دوره ریاست جمهوری نامبرده بود که وزیر امور خارجه ایالات متحده در دوحه، توافقنامه صلح با "طالب" ها را امضا نموده و بر آن صحه گذاشت که بر بنیاد آن، نظامیان امریکا بی الی اول ماه می سال ۲۰۲۱ (۱۱ ماه ثور سال ۱۴۰۰)، باید سرزمین و اراضی متعلق بکشور ما را ترک نموده و بتعداد پنج هزارتن از زندانیان "طالب" ها از حبس رها میگرددند. امریکایی ها ادعا میورزیدند که شواهد قانع کننده ای موجود بود که "طالب" ها، توافقات قبلی در مورد صلح را نقض نموده، بگونه مکرر علیه نظامیان افغان حملاتی را سازماندهی و اجراء نموده، اما واشنگتن مصمم به فراخواندن نظامیان ایالات متحده از افغانستان بود. زمانی که بایدن در ماه نوامبر سال ۲۰۲۱ بکاخ سپید راه یافت، از مجموع نظامیان ایالات متحده صرفن به تعداد ۲۵۰۰ تن آنها، عمدتن در میدان هوایی بگرام مستقر بودند. تعداد یادشده مؤظف به حفظ ثبات و امنیت در کشور ما بوده و باید مانع تحویلی تمام عیار افغانستان به "طالب" ها گردیده و در عین زمان، نظامیان افغان را مورد حمایت قوت های هوایی قراردادده و حملاتی را علیه مناطق تحت پوشش تروریست ها انجام می دادند. چنا نچه شماری از افسران نظامی ایالات متحده متذکر گردیدند که در روز سقوط کابل (۵ اگست)، انتخاب آنها هرگز گزینه شرم آور فراخواندن همه نظامیان امریکایی و پایان عملیات مسلحانه نیروهای ۱۰۰ هزار نفری اشغالگران امریکایی نبود. عده ای از نظامیان امریکایی نیز مدعی اند که رهبران کشورشان در مورد جابجایی هزاران نظامی امریکایی و انجام فعالیت های استخباراتی مؤثر و استقرار نیروهای ویژه را با سایر شهروندان امریکایی شریک ننموده که با چنین موضعگیری و اتخاذ موقف اینچینی، رهبران و گردانندگان واشنگتن پشیمان خواهند شد. اما نیروهای یادشده، باید مانع تصرف افغانستان توسط "طالب" ها میگرددند که نگرددند و یا اراده انجام چنین اقدامی را نداشته و یا اصلن از تذکر آن در بر نامه کاری شان نیز ابأ ورزیدند. اما بدلائل جغرافیایی و با وجود توصیه ها و هشدارهای بسیاری از کارشناسان و مقامات مسؤل کازسایر طیف های سیاسی نمایندگی می نمودند، بایدن بگونه یکجانبه تصمیم گرفت تا به فراخواندن نظامیان کشورش و تخلیه افغانستان مبادرت ورزد.

در امتداد ماه جدی سال پار، جان سپکوسر بازرس بازسازی کشور ما متذکر گردیده خاطر نشان نمود که قوت های نظامی هوایی افغانستان بدون کمک و معاونت های امریکایی ها با شکست مواجه خواهند گردید. اما موضوع فوق اصلن نادیده گرفته شد. همچنان در ماه ثور سال پار، بخش های استخبارات نظامی یادآور شده متذکر گردیدند که "طالب" ها و "القاعده" یکجا با هم با ستراتیژی تسخیر شهرهای کلیدی و مناطق وسیع غیر شهری، بیش از پیش زمینه را بمنظور تصرف کابل فراهم و مهیا نمودند، اما بهشدارهای فوق نیز اصلن وقعی قایل نگردیدند. در آغاز ماهای نخست سال پار، جنرال اوستین میلر، فرمانده عمومی قوت های امریکایی از تشنج وضعیت در کشور هشدار داده و یادآور گردید که "طالب" ها بیشتر از یکصد منطقه مرکزی را به تصرف خویش در آورده و این سلسله همچنان ادامه کسب خواهد نمود. نامبرده به بایدن فرمان داد تا بمنظور نظارت بهتر وضعیت و جلو گیری از فروپاشی کامل حاکمیت در افغانستان، نظامیان کم عده ای را همچنان در سرزمین افغان ها نگهدارد

جلوگیری بعمل آید. اما بایدن مشوره یادشده را نیز نپذیرفته و آنرا نادیده گرفت. جنرال مکینزی، فرمانده مرکزی قوت های مسلح ایالات متحده با ارائه گزارشی در مورد چگونگی عملکرد قوت های مسلح کشورش در کمیته مجلس سنای امریکا در مورد شکست ایالات متحده در افغانستان حقایقی را برملا نموده اظهار داشت که جنرال میلر، مستقیم به بایدن در مورد حضور حداقل ۲۵۰۰ تن از نظامیان امریکا بی در افغانستان بمنظور نظارت اوضاع طرحی را پیشنهاد نمود. مکینزی و جنرال مارک میلی موافقت شان را با طرح جنرال میلر اظهار نمودند. اما طرح آنها نیز توسط بایدن مورد پذیرش قرار نگرفت. بایدن همچنان نظریات و پیشنهادهای نزدیکترین اطرافیانش مانند جک سلیووانا مشاور امنیت ملی، لوید اوستین وزیر دفاع و آنتون بلینکن وزیر امور خارجه کشورش را رد نمود. نامبرده همچنان پیشنهادهای رهبران کنگره کشورش را نیز نپذیرفت. در اینمورد، بویژه بیشترین انتقادهای از جانب سناتورهای مجلس سنای آن کشور علیه بایدن مطرح بحث قرار گرفت.

مسایل و حوادث بعدی البته کاتفاق افتاد. افغانستان و رژیم حاکم در آن بزودترین فرصت از هم فروپاشید که وضعیت اینچینی، خود بیکی از شرم آورترین و تأسف بارترین حوادث در تاریخ ایالات متحده مبدل گردید که می توان وضعیت یادشده را با حالت و وضعیتی که در ختم جنگ ویتنام و با سقوط سایگون همراه شد، تشبیه نمود.

در آخرین روز فراخواندن نظامیان امریکایی از کشورما، هنری کسینجر نوشت که عمده ترین معضل در مورد یادشده عبارت از این می باشد که ایالات متحده بدون هشدارهای اولیه و بدون مشوره با متحدین امریکایی وبدون درمیان گذاشتن موضوع مورد بحث با اشخاص و افرادی که ۲۰ سال بگونه مستقیم و یا غیر مستقیمی متحمل تلفات و قربانی شده اند، فراخواندن نظامیان آن کشور را بمنصه اجرا قرار داد.

در اینمورد تذکراین مسأله قابل یاددهانی پنداشته می شود که عمده ترین معضل موجود در افغانستان، مسأله انتخاب گزینه های نظارت کامل بر افغانستان و یا فراخواندن همه نظامیان امریکایی و خروج تمام عیار از سرز مین و اراضی متعلق با افغانستان مطرح بحث قرار گرفت.

همچنان تذکر بعمل آمده و یادآوری گردید که در قبال اداره و اشنگتن، گزینه سومی نیز وجود داشت. به بایدن انتخاب گزینه یادشده تنبیه گردید، اما نامبرده در هر مرحله آنرا تمام و کمال رد نمود.

براین بنیاد، شخص بایدن، بمثابة جوابگوی اصلی و عمده در مورد قضایای در شرف تکوین در کشورما پنداشته می شود. همچنان یادآوری بعمل می آید که موجودیت و حضور بیشتر بایدن در کاخ سپید برای ایالات متحده خطر آفرین محسوب می گردد. در مورد یادشده همچنان اظهار نظر می گردد که با انجام عملکردهای اینچینی بایدن، ویرانی ها و شکست و ریخت های چشمگیری برای ایالات متحده ببار خواهد آمد.

از جانب دیگر، کنگرس ایالات متحده، اصل فراخواندن نظامیان امریکایی از افغانستان را بمثابة تسلیمی می پندارند. برخی از جمهوریخواهان در کنگرس ایالات متحده، فراخواندن و خروج نظامیان امریکایی را بدلیل پایه گیری و رشد خطرات و ریسک های تروریستی در کشور، عملن مورد انتقاد قرار می دهند. در اینمورد، یکتن از اعضای کمیته امور نظامی مجلس سنا اعلام نمود که "طالب"ها با زدوبندهایی، "القاعده" را با آغوش باز پذیرفتند تا بیش از هر موقع دیگر، به تهدید منافع ایالات متحده افزایش بخشند.

بایست یادآور گردید که اداره جو بایدن، رسالتش در قبال عودت و فراخواندن امریکایی های باقی مانده در افغانستان را به پایه اكمال نرسانیده و اما کشته شدن ۱۳ تن از شهروندان امریکایی در حمله انتحاری در میدان هوایی کابل را اصلن نمی توانست کنار بگذارد. فراخواندن نظامیان و قوت های مسلح خارجی از افغانستان، به "طالب"ها جرأت بخشید تا به نقض حقوق بشرو بویژه نقض صریح و آشکار حقوق بانوان مبادرت ورزند. چه، با وسعت و دامنه گیری تهدیدهای تروریستی در کشورما، اداره بایدن اصلن در مورد یادشده نباید بی توجهی نماید، بلکه باید در امر مبارزه با خطرات احتمالی به تدوین ستراتیژی مشخصی مبادرت ورزد.

همچنان مایک والس، عضو دیگر مجلس سنا، اصل فراخواندن نظامیان امریکایی از افغانستان را بمثابة تسلیمی بدون قید و شرط کشورما به "طالب"ها تلقی نموده و اعلام نمود کاین بمفهوم حواله سیلی محکمی بروی نظا میان ایالات متحده بمفهوم عام کلمه و هشدار می به گردانندگان پنتاگون بمفهوم خاص کلمه پنداشته می شود. به عقیده نامبرده، فراخواندن نظامیان امریکایی از افغانستان اصلن بمفهوم شکست گروهبندی های تروریستی از

قبیل "القاعده" و "داعش" تلقی نمی گردد.

متأسفانه که فراخواندن نظامیان امریکایی از کشور عزیزما مانع برگشت "القاعده" و "داعش" بکشورما نگردد دیده و بگفته نظامیان پنتاگون، آنها مجبور خواهند گردید تا بشکلی از اشکال، به مبارزه و نبرد علیه گروههای تروریستی همچنان ادامه دهند.

با فراخواندن نظامیان امریکایی از سرزمین و اراضی متعلق بافغانستان، اقتصاد کشورما بشدت صدمه دیده و اکثریت شهروندان میهن عزیزمابا فقر و ناداری و گرسنگی دست و پنجه نرم می نمایند. درمقابل، "طالب"ها پر خلاف قول و قرارهای شان، گروههای تروریستی را درکشور مخفی نگهداشته، به تشکیل و پایه گذاری حاکمیت ودولت فراگیرمبادرت نورزیده، حقوق بشروبویره حقوق بانوان کشوررا عملن نقض نموده، بکار و سهمگیری آنها دراموروفعالیت های اجتماعی محدودیت هایی وضع نموده ومراعات حجاب برای آنها را امر حتمی وجبری می پندارند.

وزارت های دفاع وامورخارجه ایالات متحده، گزارش هایی درمورد فراخواندن نظامیان امریکایی ازکشورما، و چگونگی جنگ در افغانستان را تهیه وتدوین نموده اند واما تا اکنون ازمواد ومشخصات آن تذکری بعمل نیأ مده است. تاهنوزهم این مسأله واضح ومبرهن نگردیده کآیا گزارش های یادشده در مقام ارشد اداره واشنگتن بنشرخواهد رسید ویا نه.

اما نطق رسمی پنتاگون متذکرگردید که کار درمورد گزارش جنگ درافغانستان وچگونگی فراخواندن نظامیان پنتاگون ختم شده ولی تاکنون از بنشرسپردن آن خبری درمیان نمی باشد. نامبرده همچنان ادامه داده افزود که بدلیل محرمانه بودن این گزارش، وی نمی تواند درمورد یادشده، اظهارنظر بیشتری نماید.

شنبه ۱۲ ماه سنبله سال ۱۴۰۱ خورشیدی برابر با ۳ ماه سپتامبر سال ۲۰۲۲ ترسایی